

Uniun dal personal chantunal grischun (UPC)

Statuts

I. Num, sedia ed intent

Art. 1

¹Sut il num "Uniun dal personal chantunal grischun (UPC)" exista in'uniun en il senn dals artitgels 60 ss. CPS ch'è vegnida fundada l'onn 1907 e che ha sia sedia a Cuira.

Num, sedia,
recumandaziuns
da votaziun e
d'elecziun

²La UPC è independenta en quai che riguarda la confessiun e la politica da partida.

³¹En cas da votaziuns e d'elecziuns po la suprastanza far recumandaziuns, sche quai è en l'interess da l'uniun. Tals conclus basegnan ina maioritad da dus terzs da las commembras e dals commembers da la suprastanza ch'èn preschents.

Art. 2

¹L'intent da la UPC è quel da promover ils interess professiunals, economics, socials e giuridics da ses commembers.

Intent

²Ella furma ina secziun da l'Uniun centrala dals employads dal sector public da la Svizra (ZV).

Art. 3

Las indicaziuns davart las persunas, davart las funcziuns e davart las professiuns en quests statuts sa

Egualitad da las
schlattainas

---

¹ Questa revisiun parziala è vegnida approvada da la radunanza generala dals 24 d'avrigl 2015 ed è entrada en vigur ils 24 d'avrigl 2015.

refereschan a tuttas duas schlattainas, uschenavant ch'i na resulta nagut auter or dal senn dals statuts.

II. Commembranza

Art. 4

Categorias da commembers:
1. Princip

La UPC consista da commembers activs, da commembers pensiunads, da commembers passivs e da commembers d'onur.

Art. 5

2. Commembers activs

¹Commembers activs da la UPC pon daventar tut ils collavuratur dal chantun, da las vischnancas u d'autras corporaziuns publicas.

²Collavuratur ch'èn obligads tenor il dretg privat u ch'èn occupads tar societads da dretg privat pon daventar commembers activs, sch'il chantun, las vischnancas u autras corporaziuns publicas tegnan ina participaziun vi da la societad correspudenta, la pajan contribuziuns u sche la societad correspudenta ademplescha ina incumbensa publica.

³Dumondas da participaziun ston vegnir inoltradas en scrit a la suprastanza u al secretariat.

⁴Davart l'admissiun da novs commembers decida la suprastanza.

Art. 6

3. Commembers pensiunads

Cun entrar en pensiun daventan commembers activs commembers pensiunads.

Art. 7

4. Commembers passivs

Commembers activs che chalan cun lur activitad en il servetsch public daventan commembers passivs.

Art. 8

¹Persunas ch'èn sa fatgas meritaivlas per l'uniun en moda e maniera speziala pon vegnir nominadas commembers d'onur.

5. Commembers d'onur

²Davart la nominaziun da commembers d'onur decida la radunanza generala sin proposta da la suprastanza u da commembers.

Art. 8a¹

¹Persunas che han collavurà tut en tut durant 9 onns en la suprastanza u en il post da revisiun, survegnan la commembranza libra.

6. Commembers libers

²Commembers libers èn deliberads da la contribuziun annuala.

Art. 9

Ils commembers activs, ils commembers pensiunads, ils commembers passivs, ils commembers d'onur ed ils commembers libers han tuts ils medems dretgs e las medemas obligaziuns, nun ch'ils statuts fixeschian insatge auter.

7. Dretgs ed obligaziuns dals commembers

Art. 10

La commembranza finescha cun la mort sco er cun l'extrada u cun l'exclusiun da l'Uniun.

Fin da la commembranza
1. Disposiziuns generalas

Art. 11

In commember po extrar da l'Uniun mo per la fin d'in onn chalendar e sto annunziar quai ordavant en scrit a la suprastanza.

2. Extrada

---

¹ Questa revisiun parziala è vegnida approvada da la radunanza generala dals 7 d'avrigl 2017 ed è entrada en vigur retroactivamain per il 1. da schaner 2017.

Art. 12

3. Exclusiun

Commembers che n'adempleschan betg las obligaziuns statutaras da l'uniun, che cuntrafan evidentamain a las stentas da la UPC u che pericliteschan sia reputaziun pon vegnir exclus da la suprastanza.

III. Organisaziun

Art. 13

Organs

Ils organs da l'uniun èn:
a. la radunanza generala;
b. la suprastanza;
c. il post da revisiun.

Art. 14

A. Radunanza
general
1. Ordinaria

¹La radunanza generala è l'organ suprem da la UPC e sa raduna per ordinari avant la mesadad da l'onn chalendar.

²Ella vegn convocada da la suprastanza almain 20 dis avant cun ina invitaziun persunala, en la quala vegnan communitgadas las tractandas.

³Dumondas e propostas che duain vegnir messas sin la glista da tractandas èn d'inoltrar a la suprastanza en scrit e cun motivaziun fin il pli tard ils 31 da december.

Art. 15

2. Extraordinaria

¹Ina radunanza generala extraordinaria vegn convocada, sche la suprastanza resguarda quai sco necessari u sche almain in dieschavel dals commembers da l'uniun pretenda quai.

²La suprastanza fixescha il lieu ed il temp e relascha almain 20 dis avant la radunanza l'invitaziun persunala che cuntegna las tractandas.

Art. 16

Mintga radunanza generala che vegn convocada tenor ils statuts è abla da decider.

Abilitad da decider

Art. 17

La radunanza generala tracta las suandantas fatschentas:

Cumpetenzza

- a. elecziun dals dumbravuschs u d'in biro electoral che consista d'almain trais commembers;
- b. protocol da l'ultima radunanza generala;
- c. rapport annual dal president;
- d. quint annual;
- e. rapport dal post da revisiun;
- f. preventiv;
- g. elecziun dal president e dals ulteriurs commembers da la suprastanza;
- h. elecziun dal post da revisiun;
- i. decisiun davart dumondas e propostas da la suprastanza e dals commembers da l'uniun;
- j. midadas dals statuts;
- k. las ulteriuras fatschentas che vegnan attribuidas tenor ils statuts.

Art. 18

¹Mintga commember ha ina vusch en la radunanza generala.

Dretg da votar e d'eleger

²La substituziun da commembers absents n'è betg permessa.

Art. 19

¹Cun resalva da l'alinea 2 da questa disposiziun vegnan las elecziuns e las votaziuns fatgas en moda averta cun auzar il maun u la carta da votar.

Elecziuns e votaziuns:
1. Procedura

²Elecziuns e votaziuns secretas vegnan fatgas, sch'ina dumonda respectiva vegn acceptada en ina votaziun averta d'almain in tschintgavel da las vuschs preschentadas.

Art. 20

2. Maioritàd

¹Tar elecziuns decida en l'emprim scrutini la maioritàd absoluta ed en il segund scrutini la maioritàd simpla da las vuschs valaivlas ch'èn entradas. En cas d'egualitàd da las vuschs decida la sort.

²Tar votaziuns vala – cun resalva da l'artitgel 22 dals statuts – la maioritàd simpla da las vuschs valaivlas ch'èn entradas. En cas d'egualitàd da las vuschs decida il parsura cun sia decisiun da tagl.

Art. 21

3. Cedels da votar nunvalaivels

¹En cas d'elecziuns e da votaziuns en scrit dastgan vegnir duvrads mo ils cedels da votar che vegnan distribuìds dal biro electoral.

²Cedels da votar che n'èn betg emplenids a maun, che cuntengnan remartgas ingiuriusas u caracterisaziuns evidentas, che n'èn betg legibels u che na cuntengnan er uschiglio betg ina clera manifestaziun da la voluntad n'èn betg valaivels.

Art. 22

4. Maioritàd qualificada

Las suandantas decisiuns valan mo, sch'ellas han survegì la maioritàd da dus terzs da las vuschs preschentadas:

- a. votaziuns davart fatschentas che n'èn betg vegnidas annunziadas tenor ils statuts;
- b. votaziuns davart mesiras da cumbat en cas da dispitas dal dretg da lavur;
- c. midadas dals statuts;

d. schliaziun da l'uniun ed utilisaziun da la facultad, en cas che l'uniun vegn schliada.

Art. 23

¹La suprastanza sa cumpona dal president sco er d'almain set e da maximalmain indesch commembers da la suprastanza. Da la suprastanza na dastgan betg far part pli che dus commembers passivs.

B. Suprastanza:
cumposiziun,
constituiziun e
perioda d'uffizi

²La suprastanza sa constituescha sezza. Reselvada resta l'elecziun dal president tras la radunanza generala.

³La perioda d'uffizi per ils commembers da la suprastanza dura trais onns. Els èn reelegibels.

Art. 24

¹La suprastanza exequescha las decisiuns da la radunanza generala e sto rapportar a quella mintg'onn davart quai ch'ella ha fatg e davart quai ch'è capità en l'uniun sco er preschentar in rendaquint.

Cumpetenzza

²Ella designescha ils represchentants da la UPC per la cumissiun da personal e da la cassa da pensiun sco er ils represchentants per la radunanza da delegads da l'Uniun centrala (ZV). Dal rest liquidescha la suprastanza tut las fatschentas che n'èn betg vegnidas surdadas ad in auter organ da l'Uniun, saja quai tras lescha, tras ils statuts u tras ina decisiun da la radunanza generala.

³La suprastanza regla las incumbensas, las cumpetenzas ed il dretg da suttascriver dals commembers da la suprastanza.

Art. 25

¹La cumissiun è abla da decider, sche almain tschintg commembers èn preschents. Decisiuns pon er vegnir prendidas sin la via da la comunicaziun en scrit.

Abilitad
da decider

²Las decisiun vegnan prendidas cun ina maioritad simpla e, sche quai è necessari, cun la decisiun da tagl dal parsura.

Art. 26

Secretariat

¹L'Uniun maina in secretariat ch'è suttamess a la suprastanza.

²La suprastanza regla las incumbensas, las cumpetenzas ed il dretg da suttascriver dal secretariat ed approvescha ils contracts d'engaschament.

Art. 27

C. Post da revisiun

¹La radunanza generala elegia in post da revisiun che consista da trais commembers. Lur perioda d'uffizi dura trais onns. Els èn reelegibels.

²Cun excepziun da la radunanza generala na dastgan ils commembers dal post da revisiun betg far part il medem mument d'in auter organ da l'Uniun. Els èn responsabels mo envers la radunanza generala.

³Il post da revisiun controlla la contabilitad da l'Uniun e suttametta ses rapport e sias propostas en scrit a la radunanza generala. El po pretender da tut temp invista da la gestiun da l'Uniun.

Art. 28

D. Giuntas

¹La radunanza generala u la suprastanza pon nominar da tut temp giuntas per elavurar fatschentas impurtantas.

²L'istanza electorala fixescha il dumber dals commembers, regla l'indemnisaziun e circumscriva l'incumbensa da la giunta.

IV. Contracts collectivs da lavur

Art. 29

La UPC po esser part contrahenta da contracts collectivs da lavur u po sa participar vidlonder en in'otra furma.

Princip

Art. 30

¹La suprastanza u ina delegaziun ch'ella nominescha maina las tractativas davart la conclusiun da contracts collectivs da lavur cun ils patruns u cun lur federaziuns.

Procedura e cumpetenzza

²Ella dastga suttascriber in contract collectiv da lavur, sche quel vegn approvà d'almain dus terzs dals commembers da l'Uniun ch'èn suttamess ad ella.

³La medema procedura e las medemas cumpetenzas valan er, sche la UPC sa participescha en in'otra furma a contracts collectivs da lavur.

Art. 31

Las obligaziuns finanzialas che pon resultar d'in contract collectiv da lavur u d'ina participaziun ad in tal vegnan pajadas or dals meds finansials ordinaris da l'Uniun.

Obligaziuns finansialas

V. Servetschs

Art. 32

A norma da las cunvegns che vegnan fixadas da la UPC cun assicuranzas, cun bancas u cun autras fatschentas han ils commembers il dretg da survegnir rabats sin las cumpras u da pudair profiter d'auters avantatgs.

Avantatgs dals commembers

Art. 33

Assicuranzas da
proteziun
giuridica
collectivas

Assicuranzas da proteziun giuridica collectivas per l'activitad sco lavurant valan mo per commembers activs. L'object e la dimensiun da la proteziun giuridica sa drizzan tenor ils contracts collectivs respectivs.

Art. 34

Gasetta da
l'Uniun

¹Sco gasetta da l'Uniun vala l'organ uffizial da l'Uniun centrala dals emploiads dal sectur public da la Svizra (ZV).

²L'abunament è inclus en la contribuziun a l'Uniun.

VI. Finanzas

Art. 35

Onn da gestiun da
l'Uniun

L'onn da gestiun da l'Uniun correspunda a l'onn chalendar.

Art. 36

Fixaziun da la
contribuziun
annuala

¹L'atezza da la contribuziun annuala fixescha la radunanza generala. Per las singulas categorias da commembers po ella fixar differentas tariffas.

²Las contribuziuns annualas vegnan incassadas durant l'emprima mesadad da l'onn.

³Commembers che entran en l'Uniun durant l'ultim quartal da l'onn chalendar na ston pajar nagina contribuziun annuala per l'onn current.

Art. 37

Liberaziun da
l'obligaziun da
pajar la
contribuziun
annuala

Ils commembers d'onur ed ils commembers da la suprastanza sco er ils commembers dal post da revisiun èn liberads da l'obligaziun da pajar la contribuziun annuala.

Art. 38

La facultad da l'Uniun dastga vegnir duvrada mo per cuntanscher las finamiras da l'Uniun e per ademplier sias incumbensas.

Facultad da
l'Uniun

Art. 39

¹L'indemnisaziun da la suprastanza vegn approvada da la radunanza generala en il rom dal preventiv.

Indemnisaziuns

²Spesas ed expensas vegnan indemnisadas a norma da la legislaziun chantunala dal personal che vala mintgamai.

Art. 40

¹Per las obligaziuns da l'Uniun stat buna mo la facultad da l'Uniun.

Responsabladad

²La responsabladad persunala dals commembers da l'Uniun è esclusa.

VII. Disposiziuns finalas

Art. 41

¹Quests statuts èn vegnids decidids da la radunanza generala dals 27 da mars 2009 e remplazzan ils statuts dals 17 da mars 2000.

Entrada en vigur

²La suprastanza fixescha il termin da l'entrada en vigur da quests statuts.¹

---

¹ mess en vigur cun la decisiun da la suprastanza dals 31 da mars 2009 per il 1. d'avrigl 2009